

BESTUURSVERSLAG 2015

FIN – VERENIGING VAN FONDSEN IN NEDERLAND

1. Algemene ontwikkelingen

Een jaar waarin vermogensfondsen zich zagen gesteld voor grote maatschappelijke problemen, zowel internationaal als nationaal. Onder andere de aardbeving in Nepal, terrorismedreiging en massale vluchtelingenstromen richting Europa en Nederland, maar ook bezuinigingen in de zorg en cultuur vroegen om een reactie van FIN-leden en de FIN.

In deze dynamiek ging de FIN door met haar kerntaken van belangenbehartiging en kennis- en ervaringsuitwisseling. Bij de ontwikkeling van het Validatiestelsel Filantropie - gedeelte vermogensfondsen - werd een aantal mijlpalen bereikt. FIN-leden stemden in met de SBF Gedragscode (inleiding en hoofdstuk 4 vermogensfondsen) en, onder voorbehoud van een haalbare business case, met de oprichting van een Stichting Toezicht Vermogensfondsen.

Verder richtte de FIN, samen met het Erasmus Centre for Strategic Philanthropy (ECSP), een netwerk op van bedrijfsfondsen. Daarnaast werd aandacht besteed aan nieuwe vormen van filantropie, zoals sociaal investeren. In 2016 zal een Verdiepingstafel Maatschappelijk Investeren van start gaan. Hiermee hebben deze nieuwe methodes definitief hun plaats gekregen binnen de (denk)wereld van vermogensfondsen en de FIN.

Tot slot vonden binnen de FIN en de filantropiesector diverse personele veranderingen plaats, zoals het afscheid van enkele bestuursleden - waaronder de FIN-voorzitter -, de FIN-directeur en het vertrek van de SBF-voorzitter naar de nieuwe Maatschappelijke Alliantie.

1.1 Belangenbehartiging

De FIN behartigt de belangen van de filantropiesector en haar leden via de SBF, Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie. In 2015 was, net als in het voorgaande jaar, het sectorbrede Validatiestelsel het belangrijkste thema waarover met de overheid werd gesproken. Ook werd overlegd over onjuiste interpretaties bij de toepassing van de ANBI-regels voor vermogensfondsen.

Het periodieke overleg met de overheid komt voort uit het convenant 'Ruimte voor Geven' (2011), dat tot medio 2016 is verlengd. De SBF hebben overlegsituaties bij de Ministeries van Algemene Zaken (inz. het Convenant), Veiligheid en Justitie en Financiën.

In 2015 was er tweewekelijks contact met de coördinator filantropie bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Er vonden drie uitvoeringsoverleggen plaats (april, juni, oktober) van SBF met Ministerie van Financiën en de Belastingdienst, onder andere over de interpretatie van ANBI-criteria. Daarnaast was een fiscalistenoverleg (november) en een gesprek met de Directeur Directe Belastingen bij het Ministerie van Financiën (juni). Er vond twee maal (mei en december) een breedsectoroverleg plaats. Dit is het voormalig overleg sector specifieke branche organisaties. Tot slot waren er diverse bijeenkomsten in het kader van ontwikkeling validatiestelsel. Het SBF bestuur vergaderde acht keer en het SBF directeurenoverleg vier keer.

De SBF en de FIN werkten in 2015 ook aan andere thema's uit dit convenant. Zo werd de ontwikkeling van lokale fondsen gestimuleerd met een 'Meet & Match' van lokale fondsen en lokaal werkende vermogensfondsen (14 september 2015).

Het bevorderen van innovatieve financieringswijzen voor maatschappelijk initiatief, kwam naar voren tijdens de FIN-ledenvergaderingen van april en november, waar investeren in cultureel erfgoed en sociaal investeren op het programma stonden (zie paragraaf 2.1).

Vanuit de SBF werd de nieuwe stichting Maatschappelijke Alliantie (voorheen: Maatschappelijke Alliantie Nederland) met belangstelling gevolgd. SBF-voorzitter dr. S.R.A. (Steven) van Eijck werd voorzitter van de Maatschappelijke Alliantie, dat structurele afstemming en samenwerking nastreeft tussen overheid, bedrijven en fondsen. Zijn functie van SBF-voorzitter werd per 1 juli 2015 (tijdelijk) overgenomen door dr. M.C.E. (Rien) van Gendt. Eind 2015 trad dhr. dr. M.C.E. (Rien) van Gendt, na twee volle bestuurstermijnen, af als voorzitter FIN en daarmee ook als voorzitter SBF. Dhr. ir. J.J. (Jan Jaap) de Graeff, voorzitter van Goede Doelen Nederland, volgde hem op.

1.2 Validatiestelsel

Achtergrond

Vanuit de politiek, het publiek en de media is toenemende druk op de sector filantropie om met voortvarendheid een adequaat systeem van toezicht en normen te formuleren. Ook neemt de druk toe om het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) te accepteren als toezichthouder, niet alleen voor de fondsenwervende instellingen maar ook voor de vermogensfondsen. Het accepteren van één toezichthouder voor zowel fondsenwervende instellingen als vermogensfondsen (lees: het CBF) vormt allesbehalve een garantie voor het handhaven van het eigen DNA van vermogensfondsen. De FIN wil zelf de regie bewaren en voorkomen dat vermogensfondsen over een kam geschoren worden met fondsenwervende instellingen. Het is daarom van belang dat wij zelf komen met een systeem van principes, normen en toezicht, dat de eigenheid van vermogensfondsen reflecteert.

Een ander essentieel element voor de invoering van het validatiestelsel is een algemeen verbindend verklaring (AVV) van de harde normen door de overheid. Hiermee wordt voorkomen dat zogenaamde 'free riders' zich aan het stelsel kunnen onttrekken en zouden profiteren van een milder regime dan de FIN-leden.

De uitwerking van het Validatiestelsel Filantropie, die in 2013 is gestart, leidde tot een aantal resultaten in het verslagjaar.

Het Validatiestelsel bestaat uit:

- **SBF Code Goed Bestuur:** een sectorbrede gedragscode met aparte hoofdstukken voor de fondsenwervende instellingen, vermogensfondsen en kerkelijke instellingen;
- **Erkenningsregeling** voor de fondsenwervende instellingen;
- **Openbare informatie op internet** over filantropische instellingen;
- **Centraal Informatiepunt Filantropie.**

In 2014 waren al diverse stappen gezet:

- Voorlopige versies van de SBF Gedragscode (gedeelte vermogensfondsen) werden besproken met de FIN-leden.
- In overleg besloten SBF en overheid dat het Validatiestelsel, via een algemeen-bindend-verklaring, gaat gelden voor:
  - alle wervende fondsen met ANBI-status; en
  - alle vermogensfondsen met ANBI-status die jaarlijks € 150.000 of meer besteden aan hun doelstelling.

Voor beide categorieën fondsen formuleert de sector dan wel verschillende normen.

- Voor het toezicht op de normen die gelden voor vermogensfondsen, werd een FIN-commissie Toezicht Vermogensfondsen opgericht. Deze commissie kreeg de opdracht te onderzoeken welke vormen van toezicht mogelijk zijn voor de vermogensfondsen.

Dit werd in 2015 doorontwikkeld met de volgende stappen:

- **9 maart 2015: klankbordbijeenkomst Toezicht vermogensfondsen**
De FIN-commissie Toezicht Vermogensfondsen adviseert om het toezicht in het Validatiestelsel Filantropie te verdelen over **twee toezichthouders**: een voor wervende instellingen en een voor vermogensfondsen.
Zij legt zes scenario's voor aan de 70 aanwezige FIN-leden, om het toezicht voor vermogensfondsen te regelen. De leden spreken hun voorkeur uit voor scenario's 1, 2 en 3 of een combinatie van 1 en 2.¹
- **Maart 2015:**
Op basis van haar onderzoek en de voorkeur van leden, adviseert de commissie Toezicht Vermogensfondsen een tweeledig toezichtstelsel voor vermogensfondsen:
  - **Vrijwillige visitatie (1 x per 4 jaar) door een op te richten Stichting Toezicht Vermogensfondsen.**
Tijdens deze visitatie wordt gesproken over 'zachte normen' zoals: hoe geeft het fonds invulling aan zijn doelstelling, vermogensbeheer en governance, en hoe effectief is het fonds? Deze zachte normen komen voort uit de SBF Code Goed Bestuur, hoofdstuk 4 (vermogensfondsen).
  - **Verplichte toetsing (1x per 4 jaar) op 10 harde normen.**
Ook deze normen komen voort uit de SBF Code Goed Bestuur, en hebben sterke raakvlakken met de ANBI-criteria.

¹ Scenario 1: Gedragscode, destilleren principes, a.v.v., visitaties door privaatrechtelijke toezichthouder vermogensfondsen; Scenario 2: Gedragscode, destilleren 'harde' (eenvoudig toetsbare) normen, a.v.v., audits door privaatrechtelijke toezichthouder vermogensfondsen; Scenario 3: Gedragscode, destilleren 'harde' (eenvoudig toetsbare) normen, a.v.v., toezicht d.m.v. alleen check/audit accountant.

Verder adviseert de commissie om dit toezichtstelsel gefaseerd in te voeren, op de volgende manier.

- In drie tot vier jaar wordt het traject ontwikkeld in afstemming met FIN-leden.
  - Alle vermogensfondsen registreren zich verplicht bij het Centraal Informatiepunt Filantropie (CIF). In het CIF wordt het toezicht zichtbaar. Na de vrijwillige visitatie krijgt een fonds een 'vinkje' en na de verplichte toetsing op harde normen, krijgt het een tweede 'vinkje'.
- **31 maart 2015:** FIN-leden ontvangen per e-mail een laatste versie van de SBF Code Goed bestuur (gedeelte vermogensfondsen) en het advies van de commissie Toezicht Vermogensfondsen. De SBF Code is verder gecompriëerd, verhelderd en vereenvoudigd.
  - **9 april 2015: bespreking SBF Code Goed Bestuur en toezichtstelsel vermogensfondsen**
Tijdens de ALV in het Centraal Museum worden FIN-leden uitgenodigd te reageren op de laatste versie van de SBF Code Goed Bestuur (gedeelte vermogensfondsen) en op het advies van de commissie Toezicht Vermogensfondsen. De commissie geeft toelichting en het FIN-bestuur beantwoordt de vragen van leden.
Het FIN-bestuur schaart zich unaniem achter het geadviseerde toezichtstelsel. Men vindt het van groot belang het toezicht zelf in te vullen en dit niet over te laten aan andere partijen.
  - **30 april 2015: FIN-leden ontvangen per e-mail de volgende stukken, waarop zij tot en met 8 juni kunnen reageren:**
    - de laatste versie van SBF Code Goed Bestuur (inleiding en hoofdstuk 4 vermogensfondsen);
    - standpunt FIN-bestuur n.a.v. Advies commissie Toezicht Vermogensfondsen;
    - Advies van commissie Toezicht Vermogensfondsen;
    - hoofdlijnen van het Validatiestelsel Filantropie;
    - matrixvergelijking tussen de SBF Code, FIN Gedragscode en ANBI-criteria.
  - **23 juni 2015: ingelaste besluitvormende Algemene Ledenvergadering over Validatiestelsel Filantropie**
In Madurodam, Den Haag, stemmen de aanwezige FIN-leden in met het volgende:
    - De FIN mag de SBF Code Goed Bestuur (inleiding en hoofdstuk 4 vermogensfondsen) naar buiten brengen als een belangrijk document dat voor vermogensfondsen geldt als een moreel kompas.
    - De FIN mag een Stichting Toezicht Vermogensfondsen oprichten, onder het voorbehoud dat een haalbare 'business case' wordt ontwikkeld en aan de leden ter goedkeuring wordt voorgelegd.
Bij de ontwikkeling van deze 'business case' wordt ook de mogelijkheid onderzocht dat accountants het toezicht op vermogensfondsen kunnen uitvoeren, d.w.z. dat zij fondsen kunnen toetsen op de 'harde normen', die worden afgeleid uit de SBF Code Goed Bestuur.
    - Een voorwaarde voor de oprichting van de Stichting Toezicht Vermogensfondsen is de Algemeen Verbindend Verklaring (AVV) van harde normen door de overheid. Indien de overheid niet over zou gaan tot een AVV, wordt ook het toezicht op de harde normen niet geëffectueerd.

- **24 november 2015: uitleg status quo Validatiestelsel**

Tijdens de ALV bij het hoofdkantoor van ABN-AMRO te Amsterdam worden de 133 aanwezige FIN-leden bijgepraat over de stand van zaken rond het Validatiestelsel. Na de besluiten van juni is de Commissie Toezicht Vermogensfondsen verdergegaan met de formulering van 'harde normen' en de inrichting van de Stichting Toezicht Vermogensfondsen. De voorlopige ideeën worden begin 2016 met de FIN-leden besproken in een rondetafelbijeenkomst. Daarna komt de Commissie met een definitief advies aan het FIN-bestuur en legt het bestuur dit voor aan de FIN-leden ter besluitvorming.

Voor 2016 staan verder een aantal andere punten op de agenda, zoals de inrichting van het vrijwillige toezicht, het toekomstige onderhoud van de SBF Code Goed Bestuur, en het proces van de algemeen verbindend verklaring.

1.2 Lokale fondsen

Binnen het project Lokale Fondsen Nederland (www.lokalefondsen.nl) wordt gewerkt aan de oprichting van tenminste 30 lokale fondsen, die de leefbaarheid in gemeenten kunnen vergroten. In 2011 is Lokale Fondsen Nederland begonnen als projectbureau, met steun van de SBF, overheid en enkele vermogensfondsen. In 2014 is de Stichting Lokale Fondsen Nederland opgericht met het doel lokale fondsen te ondersteunen. In het verslagjaar vond een bijeenkomst plaats van lokale fondsen en lokaal werkende vermogensfondsen (zie paragraaf 2.2).

2. Kennis- en ervaringsuitwisseling

De uitwisseling van kennis en ervaring vond in 2015 plaats tijdens:

- 1 Voor- en Naarjaarsbijeenkomsten (incl. Algemene Ledenvergaderingen);
- 2 Themabijeenkomsten;
- 3 bijeenkomsten van werkgroepen (waaronder TROV) en samenwerkingsverbanden;
- 4 contacten via het FIN-Extranet.

Ook ontvingen FIN-leden actuele informatie over het oprichten van een vermogensfonds, in de vorm van de digitale FIN-brochure 'Op weg naar uw vermogensfonds' (zie paragraaf 5).

2.1 Algemene Ledenvergaderingen

In het voor- en najaar vonden Algemene ledenvergaderingen plaats:

9 april 2015: Voorjaarsbijeenkomst ALV in Centraal Museum Utrecht

Programma ALV: verenigingsnieuws, bespreking SBF Code Goed Bestuur (gedeelte vermogensfondsen) en toezichtstelsel vermogensfondsen, FIN-contributiestelsel, vacatures FIN-bestuur. 111 leden woonden de ALV bij.

Het Middagprogramma bestond uit twee sessies:

- '*Rendement in een laagrentende omgeving*', met medewerking van dhr. H.J. (Hendrik) Zonnenberg (Multifund B.V.) en dhr. B.A.I.M. (Boudewijn) de Blij (Fonds 1818). Hierbij bleek dat fondsen niet nerveus worden van de verwachte historisch lage rente op de beurzen in de komende jaren, maar dat ze wel hun beleggingsbeleid opnieuw bekijken en ALM-studies uitvoeren.
- '*Erfgoedcomplexen en herbestemming*', met medewerking van prof. dr. T. (Theo) Schuyt (VU Philanthropic Studies), dhr. R. (Rogier) Moulen Janssen, (PIN) mw. ir. S. (Sylvia) Pijnenborg (BOEi), dhr. R. (Ronald) van der Giessen (Oranje Fonds), mw. E. (Eline) van Lith en mw. A. (Adri) Ederveen ('De Soete Moeder'). Fondsen werden geïnformeerd over de mogelijkheden om historische, industriële of religieuze, gebouwen te herbestemmen voor maatschappelijke projecten. Op die manier kan een fonds met dezelfde middelen dubbel maatschappelijk rendement behalen.

23 juni 2015: besluitvormende ALV over Validatiestelsel in Madurodam Den Haag (zie paragraaf 1.2).

Programma: besluitvorming Validatiestelsel, instemming door leden met toetreding dhr. B.A.I.M. (Boudewijn) de Blij (Fonds 1818) als nieuwe penningmeester FIN, na aftreden mw. J. (Jennifer) van Vliet in november 2015. Er waren 93 deelnemers.

24 november 2015: ALV en sessies 'Wicked Problems', sociaal investeren en bedrijfsfondsen in hoofdkantoor ABN-AMRO Amsterdam

Programma ALV: verenigingsnieuws, presentatie TROV, presentatie brochure 'Op weg naar uw vermogensfonds', uitnodiging EFC Conferentie 2016, verslag overlegthema's met overheid, FIN-bestuurswissel, voortgang contributieregeling en Validatiestelsel, meningspeiling FIN-leden. 133 leden woonden de ALV bij.

De meningspeiling onder FIN-leden, over hun behoeften en verwachtingen van de FIN, vond voor de vierde keer plaats onder leiding van dhr. C. (Cees) van Hoof van Quality Options. De enquête is ook online uitgezet bij de leden die niet aanwezig waren bij de ledenvergadering. De resultaten worden begin 2016 gepubliceerd op het Extranet. Ook gaat de FIN met leden in gesprek om input te krijgen.

Het middagprogramma bestond uit drie sessies:

- *'Wicked Problems Plaza'*, met medewerking van Partnerships Resource Centre Rotterdam. Fondsen gingen in gesprek over de actuele vluchtelingenproblematiek aan de hand van een casus. Met het 'wicked problems' model werd gezocht naar oplossingsrichtingen, waarbij de grootste behoefte van fondsen bleek te liggen op de vlakken 'regie en verbinding'.
- *'Innoveren door sociaal investeren'*, met medewerking van de heren P. (Pieter) Oostlander (Shaerpa en EVPA), F. (Frank) van Bussel (KNHM) en M. (Marco) van Alderwegen (Else BV en hict samen 't verschil maken). De sprekers informeerden collega-fondsen over sociaal en impact investeren, en hun ervaringen hiermee. Fondsen discussieerden over de voor- en nadelen van sociaal investeren en bleken voorzichtig positief over deze nieuwe financieringsvormen.
- *'Corporate Foundations Circle'*, met medewerking van prof. dr. L. (Lucas) Meijs (Rotterdam School of Management/ECSP), drs. L. (Lonneke) Roza (Rotterdam School of Management) en de heren M. (Mark) Versteegen en M. (Michael) Amiabel (KPN Mooiste Contact Fonds). Via presentaties en discussies werd informatie uitgewisseld over de manier waarop bedrijfsfondsen zich positioneren en legitimeren, en over de verschillen tussen bedrijfsfondsen en 'gewone' vermogensfondsen.

2.2 Themabijeenkomsten

De FIN organiseerde de volgende bijeenkomsten met veel ruimte voor interactie tussen de deelnemers:

Klankbordbijeenkomst Validatiestelsel (9 maart 2015)

Zie paragraaf 1.2. FIN-leden (66 deelnemers) gaven hun reactie op zes scenario's voor toezicht op vermogensfondsen.

Bijeenkomst 'Communiceren vanuit bescheidenheid' (19 mei 2015)

Onderwerp: hoe communiceer je als fonds, rekening houdend met een (eeuwenoude) traditie van bescheidenheid?

Sprekers dhr. J. (Jan) Schinkelshoek (Schinkelshoek & Verhoog en Fonds 1818) en mw. L. (Lycia) Bakker en dhr. R. (Remko) van Riel (Start Foundation) informeerden communicatieadviseurs van fondsen over de onderwerpen:

- communicatie als beleidsinstrument; en
- de inzet van social media.

Geloofwaardigheid - niet bescheidenheid - is essentieel voor de communicatie, stelden zij. Fondsen gingen met elkaar in gesprek en concludeerden onder andere dat meer zichtbaarheid leidt tot betere (en niet per se méér) aanvragen.

De 49 deelnemers beoordeelden de bijeenkomst met een 7,8.

Projectadviseursbijeenkomst 'efficiënt werken' (18 juni 2015)

Onderwerp: efficiency bij vermogensfondsen

Vanuit vier verschillende invalshoeken werd het onderwerp 'efficiency' behandeld door oud-minister mw. E. (Ella) Vogelaar (Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk-NOV), de heren T. (Tim) Roeleveld (Fonds 21) en S.A. (Sanne) ten Bokkel Huinink (Haags Fondsen Overleg/Stichting Boschuyzen) en mw. A. (Alie) van der Wal (Skanfonds). Zij namen het perspectief van de aanvrager, fondsorganisatie, of een combinatie van beiden. De 42 deelnemers spraken in rondetafels over onderwerpen als persoonlijk contact met de aanvrager en digitalisering van de fondsorganisatie. De ochtend werd beoordeeld met een 8,7.

Bijeenkomst gezondheidsfondsen (3 september 2015)

Een kleine afvaardiging van FIN-leden en de FIN-directeur maakten kennis met het bestuur van de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF), een bundeling van 19 (wervende) gezondheidsfondsen in Nederland. Deze fondsen hebben samen een achterban van 5 miljoen donateurs en 800.000 vrijwilligers.

De SGF, de FIN en verschillende aanwezige (vermogens)fondsen wisselden informatie uit over hun organisaties en de ontwikkelingen op hun werkterrein. Deze eerste kennismaking werd door beide partijen als zeer nuttig ervaren.

Wanneer hiertoe aanleiding is, kan in de toekomst een bredere vervolgbijeenkomst gepland worden waarbij alle FIN-leden, actief op het terrein van gezondheidszorg, en alle SGF-leden uitgenodigd worden. Ook houden SGF en FIN elkaar op de hoogte van inhoudelijke bijeenkomsten die voor beiden relevant zijn.

Meet & Match (lokale) vermogensfondsen en lokale fondsen (14 september 2015)

Onderwerp: kennismaking en kansen verkennen voor samenwerking

In een kleinschalige rondetafelbijeenkomst ontmoetten (lokaal werkende) vermogensfondsen en lokale fondsen elkaar. Na inleidingen door dhr. dr. M.C.E. (Rien) van Gendt en mw. M. (Monique) van Bijsterveld over de context waarin lokale fondsen ontstaan, spraken de heren B.A.I.M. (Boudewijn) de Blij (Fonds 1818) en A. (Ad) van Leeuwen (Gemeenschapsfonds Schiedam) over de manier waarop hun fondsen werken en hoe vermogensfondsen en lokale fondsen met elkaar omgaan. Gediscussieerd werd over ieders rol, onderlinge overeenkomsten en verschillen, en er werden twee concrete matches gemaakt.

Bijeenkomst nieuwe (bestuurs)leden FIN (1 oktober 2015)

Onderwerp: kennismaking met de FIN

Nieuwe FIN-leden en nieuwe bestuursleden van bestaande FIN-leden ontmoetten elkaar en werden geïnformeerd over het werk van de FIN. Dhr. M.C.E. (Rien) van Gendt sprak over de belangenbehartiging door de FIN en mw. S.J. (Suzette) de Boer over de activiteiten van de FIN op het gebied van kennis- en ervaringsuitwisseling.

Bijeenkomst Internationale Samenwerking (27 oktober 2015)

Onderwerp: watermanagement en voedselzekerheid

Voor de vierde keer organiseerde de werkgroep Internationale Samenwerking - bestaande uit mw. L. (Liesbeth) Nagelkerke (St. Femi), mw. A. (Alou) van de Roemer (St. Het R.C. Maagdenhuis) en mw. S.J. (Suzette) de Boer (FIN) - een bijeenkomst voor fondsen die zich bezig houden met internationale samenwerking.

FIN-voorzitter Rien van Gendt leidde de bijeenkomst in met de 'post-2015' Sustainable Development Goals en de rol van vermogensfondsen. Vervolgens spraken de heren C. (Cees) van Rij (Agriterra) en prof. dr. ir. N. (Nick) van de Giessen (TU Delft/Delft Global Initiative) over respectievelijk de actuele situatie rondom wereldwijde voedselbehoefte en -productie, en het project TAHMO dat tot doel heeft 20.000 weerstations neer te zetten in Afrika.

Aan de hand van stellingen discussieerden deelnemers over voedselproductie, watermanagement en dataverzameling, ten behoeve van de landen/regio's waarin hun fondsen actief zijn. Deelnemers beoordeelden de middag met een 8,3.

2.3 Werkgroepen en samenwerkingsverbanden

Werkgroep TROV

Op 6 maart en 6 november 2015 vergaderde de werkgroep Totaal Rendement Op Vermogen (TROV). Deze werkgroep bracht de beleggingsgegevens bijeen van 36 FIN-leden in het jaar 2014. Daarbij doen 24 van hen al vanaf de start mee aan het onderzoek. Dhr. A. (André) Betting (Van Leer Foundation), voorzitter van de werkgroep, presenteerde de onderzoeksresultaten tijdens de algemene ledenvergadering op 24 november. Daarnaast werden de resultaten gepubliceerd op het FIN-Extranet.

In 2016 zal de TROV-werkgroep ook aandacht besteden aan nieuwe vormen van filantropie zoals sociaal en impact investeren. De werkgroep zal onderzoeken of deze nieuwe financieringsvormen in het TROV-onderzoek kunnen worden opgenomen.

Grote Fondsen Overleg (14 oktober 2015)

In dit overleg presenteerde FIN-lid Adessium Foundation de resultaten van haar onderzoek naar de betaalprocedures bij 120 begunstigden. Adessium deed dit onderzoek uit het oogpunt van fraudepreventie. Het fonds gaat in gesprek met begunstigden bij wie het frauderisico tijdens betalingen onvoldoende is gedekt. Om de betaalprocedures te verbeteren, wordt onder meer het vier-ogen-principe ingevoerd. Bij betalingen moeten altijd minimaal twee personen betrokken zijn.

Commissie Toezicht Vermogensfondsen

De Commissie Toezicht Vermogensfondsen (zie ook 1.2 Validatiestelsel) onderzoekt op welke manieren het toezicht op vermogensfondsen geregeld kan worden binnen het Validatiestelsel Filantropie. Na het besluit op 23 juni 2015 om, onder voorbehoud, een Stichting Toezicht Vermogensfondsen op te richten, wordt in 2016 een advies uitgebracht voor inrichting van deze stichting en het binair formuleren van de 'harde normen'.

De Commissie bestaat uit voorzitter mw. E.Y. (Elisabeth) Beelaerts van Blokland-van Schaik (M.O.A.C. Gravin van Bylandt Stichting), dhr. K.M. (Koeno) Sluyterman van Loo (Fonds Sluyterman van Loo), dhr. T.E. (Tom) Bax (voormalig Janivo Stichting) en dhr. B.C. (Boris) Franssen (secretaris).

Werkgroep Contributiestelsel

De FIN-werkgroep Contributiestelsel is samengesteld om te komen tot een stabiel contributiesysteem dat op inflatie kan inspelen en de FIN een stabiele inkomstenbron kan geven. De werkgroep bestaat uit mw. F.M. (Frieda) de Pater – voorzitter (St. RCOAK en FIN-bestuur), de heren H. (Henk) Wiegiers (Stichting Rotterdam), K.W. (Koeno) Sluyterman van Loo (Stichting Sluyterman van Loo), dhr. S.A. (Sanne) ten Bokkel Huinink (Stichting Boschuyzen en Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude), dhr. B.A.I.M. (Boudewijn) de Blij (Fonds 1818 en FIN-bestuur) en mw. S.J. (Suzette) de Boer (directeur FIN).

Tijdens de ALV van 9 april 2015 besprak de werkgroep een voorlopig voorstel (denkrichting) met de FIN-leden, voor een aangepast contributiesysteem. In dit voorlopige voorstel worden de totale uitgaven (som van de lasten) van een FIN-lid als uitgangspunt genomen voor bepaling van de contributie.

Op 24 november 2015 gaf de werkgroep aan dat zij over een jaar zal komen met een definitief voorstel. In de komende periode wordt eerst grondig gekeken naar de gevolgen van de huidige contributieregeling. Uit onderzoek is gebleken dat 10% van de leden mogelijk onvoldoende contributie betaalt. Ook wordt gekeken naar de positie van de fondsen voor individuele noden. In 2017 gaat een nieuwe contributieregeling gelden voor alle FIN-leden. Per 2016 krijgt de betaling van contributie een verplicht karakter, in plaats

van de status van 'richtlijn'.

Netwerk bedrijfsfondsen i.o.

Na een eerste verkennende bijeenkomst in april 2014 op initiatief van Ann Huijbregts (IMC Goede Doel) en FIN-voorzitter Rien van Gendt, werd op 27 januari 2015 besloten een netwerk op te richten van bedrijfsfondsen. Dit gebeurde tijdens een bijeenkomst van 15 bedrijfsfondsen, de FIN en Erasmus Centre for Strategic Philanthropy (ECSP) in de Faculty Club van de Erasmus Universiteit (Rotterdam).

Op 24 november 2015 was er een volgende bijeenkomst, tijdens het middagprogramma na de algemene ledenvergadering (zie paragraaf 2.1).

Bedrijfsfondsen vertonen in opzet en functioneren zowel overeenkomsten als verschillen met 'zuivere' vermogensfondsen. De informatie-uitwisseling tussen bedrijfsfondsen en andere vermogensfondsen blijkt zinvol voor beide partijen.

2.4 FIN-Extranet

Via het FIN-Extranet, een voor leden bestemd gedeelte van de FIN-website, zochten fondsen contact met elkaar over hun activiteiten en praktische zaken zoals te gebruiken software en vacatures.

Ook werd het Extranet ingezet voor het verspreiden van vergaderstukken naar alle FIN-leden. Daarnaast fungeert het Extranet als interne kennisbank, bijvoorbeeld voor informatie over de ANBI-regels.

3. Bestuur en bureau FIN

In het FIN-bestuur vonden diverse wisselingen plaats. Op 24 november 2015 trad mw. J. (Jennifer) van Vliet af als FIN-penningmeester en werd zij opgevolgd door dhr. ir. B.A.I.M. (Boudewijn) de Blij (Fonds 1818). Daarnaast traden aan het eind van 2015, na twee volle bestuurstermijnen, de voorzitter en vicevoorzitter af: dhr. dr. M.C.E. (Rien) van Gendt en mw. mr. E.Y. (Elisabeth) Beelaerts van Blokland-van Schaik.

Een nieuw bestuurslid werd gevonden in mw. A.A.T. (Ann) Huijbregts (manager IMC Goede Doel). Naar een tweede, nieuw, FIN-bestuurslid, wordt nog gezocht.

Per 1 januari 2016 wordt het FIN-voorzitterschap overgenomen door dhr. mr. J.J.J. (Joost) van Lanschot.

De FIN is de aftredende bestuursleden zeer veel dank verschuldigd. In april 2016 wordt tijdens de ALV op passende wijze afscheid genomen van de oud-voorzitter en oud-vicevoorzitter.

Ook het FIN-bureau had dit jaar te maken met personele wijzigingen. In afwezigheid van directeur mr. H. (Rick) Wagenvoort (sinds augustus 2014) werd mw. drs. S.J. (Suzette) de Boer per 1 januari 2015 aangesteld als directeur ad-interim.

Op 4 september 2015 werden de leden per e-mail geïnformeerd over het vertrek van dhr. Wagenvoort per 1 november 2015, dat plaatsvond in overleg met het FIN-bestuur. Per 1 oktober 2015 volgde mw. S.J. (Suzette) de Boer hem op als directeur.

De FIN is dhr. Wagenvoort veel dank verschuldigd voor zijn grote inzet voor de vereniging in elf jaar. Hij is de grondlegger geweest van veel initiatieven, zoals de jaarlijkse symposia (later rondetafelbijeenkomsten) en het Grote Fondsen Overleg, en was een meester in het organiseren van evenementen, waaronder het 25-jarig jubileum van de FIN.

Mevrouw drs. S.G. (Seval) Bilici werd aangenomen als projectcoördinator, onder meer voor marketing en ledenwerving.

4. Ledenwerving

In 2015 werden 14 nieuwe leden verwelkomd. Het lidmaatschap werd door 11 leden beëindigd. Eind 2015 kende de FIN 335 leden.

Ter vergroting van de representativiteit en gezamenlijke slagkracht van de vermogensfondsen werd een campagne opgestart voor ledenwerving. Voor onder andere de uitvoering van deze campagne werd mw. S.G. (Seval) Bilici aangesteld als projectcoördinator. Uitgangspunt van de FIN-campagne is: lid-werft-lid.

Alle FIN-leden en relaties van de FIN ontvingen in het najaar van 2015 een brief met de vraag om in het eigen netwerk de FIN meer bekendheid te geven. Hierbij werden praktische handvatten gegeven, zoals een uitnodigingskaart om door te sturen aan potentiële leden, standaard tekst om door te mailen en de gegevens van contactpersonen op het FIN-kantoor.

Ook via FINnieuws en de ledenvergaderingen werd aandacht gevraagd voor ledenwerving.

5. Communicatie

In het verslagjaar communiceerde de FIN met haar leden en externe partijen via de volgende kanalen:

- Interne communicatie vond plaats via het FIN-Extranet.
- Op 1 oktober 2015 vond een introductiebijeenkomst plaats voor nieuwe FIN-leden en nieuwe bestuurders van bestaande leden.
- Het e-bulletin FINnieuws verscheen viermaal (voor leden en externe partijen); de FINflits tweemaal.
- Het publiek werd geïnformeerd via de FIN-website www.verenigingvanfondsen.nl, de FIN-portal www.finportal.nl, de website van de FIN StartersDesk www.finstartersdesk.nl, artikelen in (digitale) media zoals Filanthropium Journaal, NRC Handelsblad, Publicatie 'Global Giving' (E&Y), MediaPlanet en Alliance Magazine.
- Op de FIN-website verscheen een nieuwe informatiefilm over de FIN. Het doel van de film is het informeren van (potentiële) leden over het belang van het lidmaatschap van de FIN en het informeren van bestaande leden over de veranderende rol van de FIN.²
- November 2015 werd een nieuwe FIN-brochure gepubliceerd: 'Op weg naar uw vermogensfonds', voor personen en bedrijven die een fonds willen oprichten. Tekst en redactie zijn van mw. J. (Jacqueline) Detiger en dhr. L. (Luuk) van Term (Beter Geven).
De redactiecommissie bestond uit de heren R. (Ryclef) Rienstra (VandenEnde Foundation), A. (Arthur) Offers (oud FIN-bestuurslid), P. (Pieter) Stermerding (Adessium) en de dames S.H.J.M. (Sophie) Vossenaar (Stichting De Vondelbrug en bestuurslid FIN), S. (Sabine) de Wijkerslooth (EY) en S.J. (Suzette) de Boer (FIN). In 2015 werden 42 exemplaren verkocht en Beter Geven nam 100 exemplaren af.

² De film werd mede mogelijk gemaakt door een donatie van de afdeling Filantropie Advies van ABN AMRO MeesPierson. Deze afdeling doneert jaarlijks 25 procent van haar opbrengsten aan het bevorderen van filantropie in Nederland.

6. Internationale contacten

In 2015 werden bijeenkomsten bijgewoond van DAFNE (Donors and Foundations Networks Europe) en EFC (European Foundation Centre).

Namens de FIN nam mw. I. (Isabelle) Schwarz (European Cultural Foundation) deel aan de Deutsche Stiftungstag, van het Europese netwerk van Deutsche Stiftungen.

In 2016 is Nederland gastheer van de internationale EFC Conferentie op 26-28 mei in Amsterdam. Het thema is: 'Imaging and investing in our future'. De FIN maakt deel uit van het Conference Host Committee. Aan de conferentie zullen ca. 700 fondsen deelnemen.

7. Opleiding en onderzoek

In SBF-verband ondersteunt de FIN onderzoek, op aanvraag van wetenschappelijke organisaties. De FIN neemt deel aan de begeleidingscommissie van het 'Geven in Nederland' onderzoek van de Vrije Universiteit en zette in 2015 het 'Filantropie in Nederland' onderzoek (van Jazi Foundation en Nassau Fondsenwerving) uit onder de leden. Ook informeerde de FIN haar leden over de opleidingen op het gebied van filantropie aan de VU Amsterdam, ECSP Rotterdam en Hogeschool Windesheim.

8. Commissies FIN

De FIN doet, bij het uitvoeren van haar beleid, graag een beroep op de kennis en vrijwillige bijdrage van haar leden. Dit jaar werd medewerking verleend door de commissies TROV, Toezicht Vermogensfondsen, Contributiestelsel, Ledenwerving en Internationale Samenwerking.

Het FIN-bestuur is de werkgroepen zeer erkentelijk voor hun grote betrokkenheid.

Tot slot is, zoals in paragraaf 1.1 en 1.2. beschreven, veel werk verzet in het kader van belangenbehartiging in het algemeen en het validatiestelsel in het bijzonder.

Het FIN-bestuur is dan ook veel dank verschuldigd aan die leden die een additionele bijdrage hebben gegeven ten behoeve van SBF.

9. Vooruitblik

In 2015, een jaar van veel (personele) veranderingen bij de FIN, is een aantal belangrijke stappen gezet, met name in de opbouw van het Validatiestelsel Filantropie.

In 2016 zal het vaststellen van de 'harde' normen voor vermogensfondsen en het inrichten van een Stichting Toezicht Vermogensfondsen opnieuw veel inzet vragen van de FIN en haar leden.

Na goedkeuring van het Validatiestelsel zal de SBF worden voortgezet als een losser samenwerkingsverband ('platform') met een roulerend voorzitterschap. De kosten voor SBF zullen daarmee verhoudingsgewijs dalen.

De belangenbehartiging naar de overheid – het overleg op het gebied van (fiscale) regelgeving voor ANBI's – gaat ongewijzigd door, net als het samenbrengen en informeren van FIN-leden, het bevorderen van kennisuitwisseling en de werving van nieuwe leden. Hierbij wordt gefocust op thema's die voor FIN-leden relevant zijn en innovatie stimuleren, zoals nieuwe methodes van filantropie, impactmeten en de relatie fondsen - begunstigen: sleutel tot effectieve filantropie (thema Middagprogramma Voorjaarsbijeenkomst 2016).

In mei 2016 is de FIN betrokken bij de internationale EFC Conferentie 'Imagining and Investing in our Future', in Amsterdam. Ook hier zullen innovatie en samenwerking centraal staan.

Het bestuur van de FIN per 31-12-2015

Dr. M.C.E. van Gendt, voorzitter *
(Van Leer Group Foundation en Bernard van Leer Foundation)
Mw. mr. E.Y. Beelaerts van Blokland - van Schaijk, vicevoorzitter*
(M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting)
Mw. J. van Vliet, penningmeester * (tot 24-11-2015)
(European Cultural Foundation)
Ir. B.A.I.M. de Blij, penningmeester * (lid vanaf 23 juni 2015 en penningmeester vanaf 24-11-2015) (Fonds 1818)
Mr. J.J.J. van Lanschot, lid
(VSBfonds)
Mw. drs. F.M. de Pater, lid
(Stichting RCOAK)
Mw. S.H.J.M. Vossenaar MBA, lid
(Stichting De Vondelbrug)
Mw. A.A.T. Huijbregts MBA, lid
(IMC Goede Doel)
* tevens lid Dagelijks Bestuur

Het FIN-bureau

Mw. drs. S.J. de Boer MSc, directeur
Mw. F.C. Smid-Nijse, officemanager
Mevrouw drs. S.G. (Seval) Bilici, projectcoördinator

FIN - VERENIGING VAN FONDSSEN IN NEDERLAND

Jan van Nassastraat 102, 2596 BW Den Haag, Tel. 070-326.27.53
E-mail: info@verenigingvanfondsen.nl
Website: www.verenigingvanfondsen.nl of www.finstartersdesk.nl

Veelgebruikte afkortingen:

ANBI Algemeen Nut Beogende Instellingen
CIO-K Contactorgaan In Overheidszaken – Kerken
EFC European Foundation Centre
ECSP Erasmus Centre for Strategic Philanthropy
EUR Erasmus Universiteit Rotterdam
IF Instituut Fondsenwerving
SBF Samenwerkende Brancheorganisaties Filantropie
VFI Vereniging Fondsenwervende Instellingen
(vanaf 1-11-2015: Goede Doelen Nederland)
VU Vrije Universiteit Amsterdam

Nevenfuncties FIN-bestuursleden

Mr. J.J.J. van Lanschot

- Bestuurslid Stichting Administratiekantoor Air France KLM 1
- Lid Curatorium leergang 'Groeï en innovatiemanagement voor ideële ondernemers' aan de UvA
- Kamerheer van Z.M. de Koning voor de provincie Utrecht
- Voorzitter 'de Utrechtse Rembrandt Cirkel'
- Bestuurslid Utrechts Universiteitsfonds
- Lid Raad van Adviseurs Vereniging Rembrandt

Ir. B.A.I.M. de Blij

- Bestuurder van de Stichting Deelnemingen Fonds 1818 (uit hoofde van functie)
- Lid Rotary 's-Gravenhage-Zuid
- Voorzitter van de Programmaraad van de Stadsomroep Den Haag
- Lid van het bestuur van het wijkoverleg Statenkwartier (groen en duurzaamheid)
- Lid van het bestuur van de Vereniging Buurtenergie Statenkwartier (BES)
- Commissaris bij Stadsherstel Den Haag
- Lid van de European Foundation Centre (EFC) Nomination Committee
- Voorzitter van de stichting The Hague Club

Mw. A.A.T. Huijbregts MBA

- Bestuurslid van Villa Joep!

Mw. drs. F.M. de Pater

- Lid van het Elftal Omarm Amsterdam rond burgemeester Van der Laan

S.H.J.M. (Sophie) Vossenaar MBA

- Bestuurslid Orca
- Bestuurslid Phantasia
- Bestuur Rotary Club Amsterdam Rio aan de Amstel

ROOSTER BENOEMEN / AFTREDEN

Naam	Functie	Herbenoemen*/ Aftreden
Mr. J.J.J. van Lanschot	Voorzitter	2018* / 2022
Mw drs. F.M. de Pater	Vicevoorzitter	2018* / 2022
Ir. B.A.I.M. de Blij	Penningmeester	2019* / 2023
Mw. S.H.J.M. Vossenaar MBA	Lid	2014* / 2018
Mw. A.A.T. Huijbregts MBA	Lid	2019* / 2023

Januari 2016